

TRGOVAČKI SUD, Sete

Presuda od 26.XI 1963.

Métropolitaine des Viandes i
drugi c/a Sté Schiaffino, Cie
Nouvelle France Navigation i drugi

Prijevoz stvari morem - Time-charter - Osiguranje tereta
- Time-charterer odgovara na osnovi teretnice ako zapo-
vjednik potpiše teretnicu u njegovo ime - Pod ovom pret-
postavkom brodovlasnik odnosno brodar ne odgovaraju -
Prema francuskoj polici osiguranja u rizik štrajka nisu
obuhvaćene štete na robi prouzrokovane čekanjem broda na
red zbog štrajka

Brodar je prevezao teret uledjenog mesa iz Fran-
cuske u Oran. Brod je bio dat u time-charter. U Oranu se
teret nije mogao na vrijeme iskrcati radi štrajka. Nakon
iskrcaja ustanovljen je kvar na jednom dijelu robe. Prima-
lac traži naknadu štete od brodovlasnika, time-charterera
kao brodara i osiguratelja.

Brodovlasnika i time-charterera smatra odgovor-
nim jer kaže da je šteta nastala radi toga što brod, za
vrijeme čekanja na red za iskrcaj u luci Oran, nije u
hladnjačama održavao propisanu temperaturu. Osiguratelji
su odgovorni jer su policom osiguranja preuzeli i rizik
štrajka.

Sud je odbio tužbeni zahtjev protiv svih tuženi-
ka sa slijedećim bitnim obrazloženjem:

Brodovlasnik ne može biti odgovoran. Prema kon-
stantnoj francuskoj sudskoj praksi kad je brod dat u time-
charter, a zapovjednik potpiše teretnicu u ime time-char-
terera, brodovlasnik ne odgovara iz odnosa teretnice, jer
u ovim slučajevima time-charterera treba smatrati brodarom.
Time-charterer navodi da ne može biti odgovoran jer da je
šteta nastala prirodnim svojstvom tereta. Sud prihvata ovo
stajalište. Ekspert kojega je imenovao sud utvrdio je da
je ambalaža bila nedovoljna. Tužitelj prigovara ovom nala-
zu, i kaže da nije njegov predstavnik bio prisutan vješta-
čenju. Sud odbija prigovor budući da je ekspert imenovan
od strane suda s nalogom da zastupa interese i odsutne
stranke. Utvrdjeno je tokom postupka da je druga slična
roba, koja je kasnije bila iskrcana u drugim lukama, bila
u zdravom stanju, pa kako, uz to, ni protest nije bio na
vrijeme podnesen sud je došao do zaključka da je kvar zai-
sta nastao zato što ambalaža nije bila dovoljna.

Ni zahtjev prema osigurateljima nije osnovan. Tačno je što tvrdi tužitelj da je policom osiguranja pokriven rizik štrajka, ali se o tome u ovom slučaju ne radi. Šteta je naime nastala prirodnim svojstvom robe, a za nju osiguratelji prema čl.7. st.B, uvjeta police osiguranja nikad ne odgovaraju, pa i kad prihvaćaju sve rizike. I pod pretpostavkom da je šteta bila prouzrokovana štrajkom, ona u ovom slučaju ne bi bila pokrivena. U dodatnim uvjetima općih uvjeta osiguranja francuske police koji su stupili na snagu 1.III 1954, u klauzuli 25. navodi se da su rizici štrajka pokriveni, ali je izričito predviđeno da je to pokriveno striktno ograničeno na same štete i materijalne gubitke, krađu, pljačke, koji proizlaze iz osiguranog interesa, a koji direktno rezultiraju akcijom štrajkaša. Budući da u ovom slučaju šteta nije nastala direktnom akcijom štrajkaša, ona nije ni pokrivena policom osiguranja.

/DMF, 1964, str. 552/

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Seine

Presuda od 5.III 1963.

Sté Bousquet c/a Sté Cofacico, Cie
des chargeurs réunis, Sté navale de
l'ouest /S.N.C./ i Sté T.C.O.T.

Kombinirani prijevoz - Forfetna vozarina - Viša sila - Ako putovanje ne bude moguće izvršiti prema predviđenom planu radi više sile, forfeatna vozarina odnosi se na dio puta koji je izvršen prema planu putovanja - Naručitelj prijevoza dužan je snositi povećane troškove prijevoza

Dvije francuske firme sklopile su ugovor o kombiniranom prijevozu robe od Pariza do Fort-Lamy. Ugovorena je forfeatna vozarina u iznosu od 17.169,60 franaka. Roba je morala proći preko luke Lagos, Apapa. Kad je teret bio na putu u tu luku, Nigerija je zabranila francuskim brodovima ulazak u nju, pa je roba bila iskrcana u Libreville, odakle je, zaobilaznim putem, došla na odredište. Za povećane troškove prijevoza vozar, koji je ugovorio kombinirani prijevoz, tuži izvoznika, i sve one koji su učestvovali u daljem transportu, za naknadu povećanih troškova prijevoza koje je on platio. Sud je sve daljnje vozare oslobodio, a izvoznika obvezao prema tužbenom zahtjevu.

Skretanje s puta, kaže sud, rezultira odredbom državnih organa "fait du prince", i predstavlja višu silu. Prema tome ugovorena forfeatna vozarina ne vrijedi više za dio